

Rinosinuit

Handläggning på vårdcentral

Senast uppdaterad 2025-01-18

Strama Västra Götaland

Läkemedel vid rinosinuit

BEHANDLINGSREKOMMENDATION | JUNI 2020

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Mattias 36 år, pollenallergi

Förkyld i en vecka

Gul, tjock snuva

Tryckkänsla över båda kinderna

Ökar när han böjer sig framåt

Temp 37,5°

Tagit paracetamol några gånger

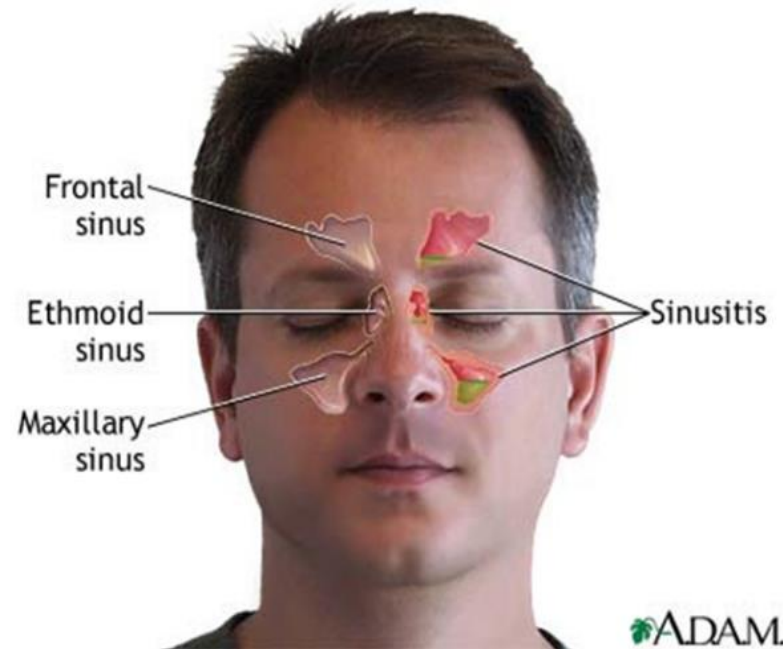

Bihåleinflammation hos vuxna

Egenvård!

Läkarbesök behövs INTE:

Förkylning < 10 dagar med färgad snuva
och lätt/måttlig värk över käkbihålorna

Akuta infektionssymtom från näsa och bihålor delas in i:

**Akut viral
rinosinuit**

Förkylning, symtomen försvinner
på <10 dagar

**Akut
postviral
rinosinuit**

**Akut
bakteriell
rinosinuit**

Försämring efter 5 dagar eller symtom >10 dagar men <12 veckor

Akut bakteriell rinosinuit

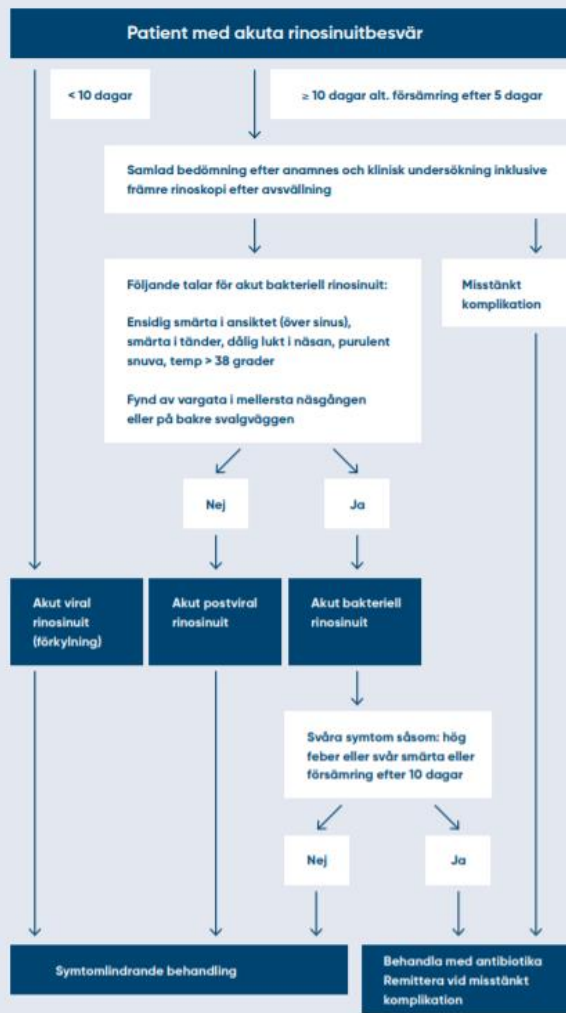
- Rinosinuitsymtom i > 10 dagar eller försämring efter 5 dagar
- Ensidig smärta i ansiktet (över sinus)
- Smärta i tänder
- Dålig lukt i näsan
- Purulent snuva
- Temp > 38°
- Vargata i mellersta näsgången eller på bakre svalgväggen **SVÄLL AV!**

Antibiotikaindikation

Svåra symtom såsom:

- Hög feber eller
- Svår smärta eller
- Tydlig försämring efter 10 dagar

Figur 1. Behandling av akut rinosinuit hos personer med normalt immunförsvar.

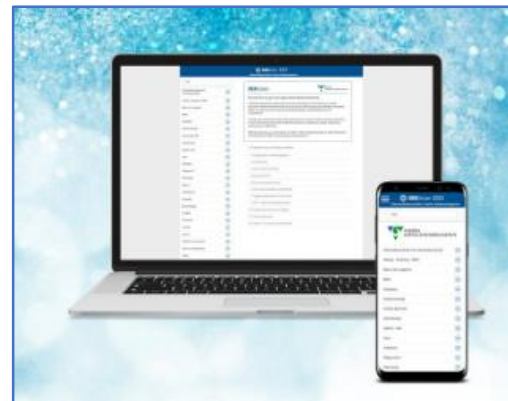
Symtomlindrande behandling

- Koksaltsköljningar
- Lokala vasokonstriktorer
- Analgetika
- Kortisonnäspray, särskilt vid samtidig allergisk rinit

Rinosinuit – om antibiotika behövs

- Förstahandsval: PcV 800 mg 2x3
- Behandlingstid 7 dagar
- Utvärdera tidigast efter 5 dagar
- Antibiotika minskar inte risken för komplikationer

Komplikationer är mycket ovanliga

Faktaruta 4. Exempel på symtom som ska föranleda akut bedömning på sjukhus.

- Tecken på allvarlig infektion
- Orbitala symtom som svullnad/rodnad kring ögat, smärta, exoftalmus, ögonmotorikstörning, synpåverkan, nedsatt pupillreaktion
- Svår nytillkommen huvudvärk
- Mjukdelssvullnad i ansiktet eller pannan
- Kranialnervspåverkan
- Tecken på meningit/förhöjt intrakraniellt tryck

Till dig som har ont i bihålorna

Vid vanlig förkylning blir slemhinnorna i näsan och bihålorna svullna och det kan finnas vätska i bihålorna. Därför kan du få slem, tjock snuva och vätska från bihålorna. Dyrngsta barnen får vanligen mellan sex och åtta förkylningar per år. Vuxna är förkylda två till tre gånger per år eller oftare om de har nära kontakt med barn. Antibiotika har ingen effekt mot förkylning.

Bihåleinflammation är en inflammation i näsa och bihålor ofta orsakad av virus eller bakterier. Det finns även andra orsaker till inflammation som allergi och överkänslighet. De flesta bihåleinflammationer som orsakas av virus eller bakterier läker ut av sig själva.

Vuxna

Vuxna som är förkylda i mer än tio dagar med färgad snuva och svår vätska i kindertänder kan ha nytta av antibiotika. Det gäller första hand om läkaren vid undersökningen också finner tjock vätska snuva i näshålan och om besvären är ensidiga.

Vid måttlig bihåleinflammation har antibiotika i regel ingen effekt. Vid svår bihåleinflammation som bekräftats med röntgenundersökning eller ultraljud kan utskottetiden förkortas med fyra till fem dagar. Besvären är ofta långvariga, två till tre veckor, oavsett om antibiotika-behandling ges eller inte.

Barn

Infektioner i barndomen är ett viktigt led i uppbyggnaden av immunförsvaret. Barn har därför ofta förkylningar och färgad snuva under lång tid. Antibiotikabehandling gör ingen nytta vid dessa tillstånd. Enskild långvarig snuva hos små barn kan även bero på ett en främmande kropp, till exempel en pärla eller ett annat litet föremål, fastnat i näsan.

Goda råd

- Näsköljningar med ljummet vatten eller kokosalt-lösning kan lindra besvären.
- Avvullande näsprayer kan användas om man har besvärlig nästäppa, dock i högst tio dagar.
- smärtstillande läkemedel kan tas vid behov, t.ex. paracetamol eller ibuprofen.
- Näspray med kortison kan ha effekt hos vuxna särskilt om man är allergisk eller har annan överkänslighet i näsan.

Antibiotikabehandling

Om antibiotika behövs används i första hand penicilliner. Det är inte bra att ta antibiotika i onödan då de nyttiga bakterierna då blir påverkas ut. Antibiotika kan ge biverkningar såsom diarré och utslag. Dessutom bidrar antibiotika till att bakterier blir resistensdrägliga (resistenta) så att antibiotika inte fungerar när det verkligen behövs vid allvariga bakterieinfektioner.

Att vara uppmärksam på

BARN: Hög feber, slöhet och svullnad i öronen över en bihåla eller i ögonvrån är några tecken som innebär att man bör söka läkarvård skut.

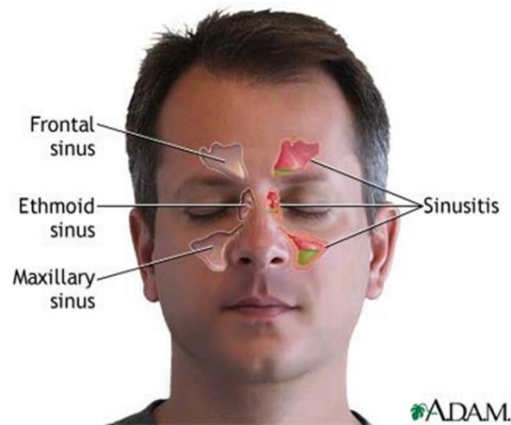
VUXNA: Allvariga komplikationer är sällsynta. Svår vätska, svullnad i ansiktet och/eller hög feber är tecken på att man ska söka läkarvård skut. Om man har långdragna besvär från bihålorna, i tre till fyra veckor eller mer, bör man söka läkare.

Foto: Anette Lindström/Anette Lindström

Till dig som har ont i bihålorna

Terapisvikt?

- Ompröva diagnosen!
- Ev CT sinus
- Odling
- Byte till doxycyklin eller amoxicillin med klavulansyra
- Om fortsatta besvär: Remittera för spolning

Akut rinosinuit hos barn

- Bihålorna är mycket små vid födelsen och utvecklas sen olika snabbt
- Antibiotikabehandling rekommenderas inte vid okomplicerad sjukdom
- Symtomlindrande behandling: koksaltsköljningar, lokala vasokonstriktorer, högläge
- Barn med tecken på allvarlig infektion och/eller tecken på begynnande komplikationer kopplade till sinus ska remitteras akut

[REKlistan](#)

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Vi arbetar för folk- och djurhälsan

Start / Behandling och förskrivning / Behandlingsrekommendationer / Sok behandlingsrekommendationer / Läkemedel vid rinosinuit
behandlingsrekommendation

Läkemedel vid rinosinuit – behandlingsrekommendation

Publicerad: 25 juni 2020

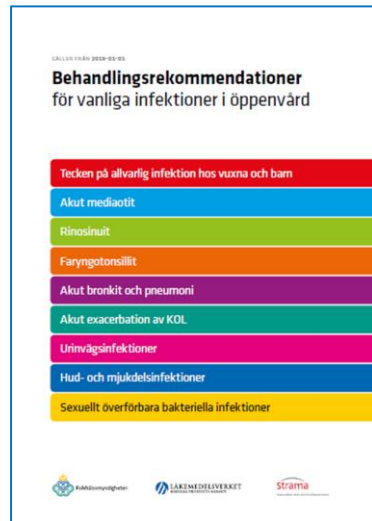
Senast uppdaterad: 25 juni 2020

Kategori: Läkemedel för människa, Vuxna, Barn och ungdomar

Denna rekommendation handlar om läkemedelsbehandling vid akut och kronisk rinosinuit hos barn och vuxna. Akut rinosinuit orsakas oftast av virus. Egenvård i form av symtomlindrande behandling rekommenderas vid alla typer av akut rinosinuit. Akut bakteriell rinosinuit behöver sällan antibiotikabehandlas. Kronisk rinosinuit är en inflammatorisk sjukdom.

Publiceringsdatum: 2020-06-25

[Läkemedelsverket: Läkemedel vid rinosinuit – behandlingsrekommendation](#)

[Regnbågshäftet: Behandlings- rekommendationer för vanliga infektioner i öppenvård](#)

Strama Västra
Götaland
Samverkan mot antibiotikaresistens

Ladda gärna ner appen
Strama Nationell
som även finns som
[webbsida](#)